

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં.૧૯૫૨/૨૦૧૧

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એમ. ઠાકર

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	હા
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની શુદ્ધ નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

=====

ચીફ ઓફિસર મારફત બોટાદ નગરપાલિકા અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

વસંત પમનાની મારફત એન કે મેટાલિયા સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે એડવોકેટ મિ. પ્રેમલ આર જોષી

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ માટે એડવોકેટ મિ. યોગેન એન પંડ્યા

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એમ. ઠાકર

તારીખ: ૦૪/૦૫/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ અરજીમાં, અરજદાર નગરપાલિકાએ રિકવરી એપ્લિકેશન નં. ૮/૧૯૯૫ માં ભાવનગર ખાતેની વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૨.૦૧.૨૦૧૧ ના હુકમને પડકાર્યો છે, જેના દ્વારા વિદ્વાન લેબર કોર્ટે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮ થી માર્ચ ૧૯૯૫ ના સમયગાળા દરમિયાન કથિત ઓવરટાઈમ માટેના

પોતાના દાવાને વસૂલવા ધ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ (જે હવે પછી ટૂંકમાં 'સદર અધિનિયમ' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ રિકવરી એપ્લિકેશનને મંજૂર કરી અને વિદ્વાન લેબર કોર્ટે, સદર રિકવરી એપ્લિકેશન મંજૂર કરીને, અરજદાર નગરપાલિકાને રૂ. ૫,૦૧,૧૨૨.૫૬ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો.

૨. જ્યાં સુધી હાલના કેસમાં સંકળાયેલા તથ્યોનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, અરજદાર નગરપાલિકાના વિદ્વાન એડવોકેટ અને સામાવાળાના વિદ્વાન એડવોકેટની રજૂઆતો અને અરજીના રેકૉર્ડ પરથી એ બાબત સામે આવી છે કે સામાવાળાએ સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩સી(૨) નો આશરો લઈને એક અરજી દાખલ કરી હતી અને તેમણે રૂ. ૫,૦૧,૧૨૨.૫૬ માટે પોતાનો દાવો એવા કારણોસર રજૂ કર્યો હતો કે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮ થી માર્ચ ૧૯૯૫ ના સમયગાળા દરમિયાન, તેમણે દરરોજ ૭ કલાક ઓવરટાઈમ કામ કર્યું હતું અને તેથી, તેઓ ૧૧,૦૩૦ કલાક માટે ઓવરટાઈમ વેતન માટે હકદાર છે. દાવેદાર સામાવાળાએ દાવો કર્યો હતો કે તેમના અગાઉના પગાર મુજબ વેતનનો દર કલાકના રૂ. ૭૧ હતો અને તેમણે ૧૧,૦૩૦ કલાક માટે ઓવરટાઈમ કામ કર્યું હોવાથી, તેઓ ૧૧,૦૩૦ કલાક માટે બમણા દરે વેતન મેળવવા માટે હકદાર હતા. તેમણે દાવો કર્યો હતો કે ૧૧,૦૩૦ કલાક માટે બમણી રકમના વેતન પેટે તેઓ ઓવરટાઈમ કામ માટે રૂ. ૫,૦૧,૧૨૨.૫૬ મેળવવા માટે હકદાર હતા. આવા દાવા સાથે, અત્રેના

સામાવાળાએ રિકવરી એપ્લિકેશન દાખલ કરી જે રિકવરી એપ્લિકેશન નં. ૮૧/૧૯૯૫ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી.

૩. સદર અરજીનો અરજદાર નગરપાલિકા દ્વારા વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો જેણે આંક ૪ ખાતે પોતાનો જવાબ દાખલ કર્યો હતો. પોતાના જવાબમાં, અરજદાર નગરપાલિકાએ, દાવેદારના આક્ષેપ અને દાવાનો ઇનકાર કરતી વખતે, એવો ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે દાવેદાર ઇન્ટરનલ ઓડિટર તરીકે કામ કરતા હતા અને કેટલાક સમય માટે તેમને જકાત ચકાસણીની ફરજ અને કામ પણ સોંપવામાં આવ્યું હતું જે દાવેદાર દ્વારા તેમના નિયમિત ઓફિસ સમય દરમિયાન કરવાનું હતું અને દાવેદારે એકપણ દિવસ એકપણ કલાક માટે ઓવરટાઈમ કામ કરવાની જરૂર ન હતી અથવા તે અપેક્ષિત ન હતું અને તેમની પાસે ઓવરટાઈમ કામ કરાવવામાં આવ્યું ન હતું અને જકાત ચકાસણીની ફરજ અરજદાર દ્વારા તેમના નિયમિત ઓફિસ સમય દરમિયાન કરવામાં આવી હતી અને નિયમિત ઓફિસ સમય પહેલાં અથવા પછી નહીં અને તેથી, દાવેદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ દાવો ગેરવાજબી અને ટકવાપાત્ર ન હતો.

૩.૧ સામાવાળા નગરપાલિકાએ પણ દાવેદાર દ્વારા રિકવરી એપ્લિકેશનના દાવાનો એવા કારણોસર વિરોધ કર્યો હતો કે ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (જનરલ કન્ડિશન્સ ઓફ સર્વિસીસ) રૂલ્સ, ૨૦૦૨ (જે હવે પછી ટૂંકમાં 'જીસીએસઆર' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) હેઠળની જોગવાઈઓ નગરપાલિકાને લાગુ પડે છે અને તેથી, દાવેદાર અન્યથા પણ કહેવાતા 'ઓવરટાઈમ' કામ માટે કોઈપણ વેતન માટે

હકદાર રહેશે નહીં. એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે દાવેદારની સેવાની શરતો જીસીએસઆર હેઠળની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત હોવાથી, ઓવરટાઈમનો દાવો ટકવાપાત્ર નથી અને ધ બોમ્બે શોપ્સ એસ્ટાબ્લિશમેન્ટ એક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ જોગવાઈઓ હેઠળ ઓવરટાઈમ સંબંધિત નિયમો / જોગવાઈઓ લાગુ પડશે નહીં.

૩.૨ સામાવાળા નગરપાલિકાએ એવા કારણોસર દાવાનો વિરોધ કર્યો હતો કે અન્યથા પણ, દાવેદારને પ્રશ્નગત સમયગાળા દરમિયાન કોઈપણ દિવસે અથવા અન્ય કોઈપણ સમયે ૮ કલાકથી વધુ કામ કરવાની ક્યારેય જરૂર ન હતી અને તેથી પણ દાવાને ધ્યાનમાં લેવો જોઈએ નહીં.

૩.૩ દાવાનો એવા કારણોસર પણ વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો કે જો દાવેદારનું પગાર ધોરણ ઓફટ્રોય ઈન્સ્પેક્ટરના પગાર / પગાર ધોરણ કરતાં નીચું અથવા ઓછું હોત, તો નિયમો મુજબ, દાવેદાર ૧૦% ચાર્જ એલાઉન્સનો દાવો કરવા માટે હકદાર બન્યા હોત, તેમ છતાં, દાવેદારનો પગાર / પગાર ધોરણ ઓફટ્રોય ઈન્સ્પેક્ટર કરતાં નીચું અથવા ઓછું ન હોવાથી અને અરજદાર જે કેડરમાં નોકરી કરતા હતા તે કેડર અને ઓફટ્રોય ઈન્સ્પેક્ટરની કેડર સમાન પગાર ધોરણમાં હોવાથી, સામાવાળા ચાર્જ એલાઉન્સ માટે પણ હકદાર બનશે નહીં અને તેથી પણ દાવાને ધ્યાનમાં લેવો જોઈએ નહીં.

૩.૪ આવા કારણોસર, અરજદાર નગરપાલિકાએ દાવેદાર, એટલે કે હાલના સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ રિકવરી એપ્લિકેશનનો વિરોધ કર્યો.

૩.૫ વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષની કાર્યવાહી દરમિયાન, દાવેદારે પોતાને જકાત ચકાસણીની ફરજ સોંપતો ઓફિસ હુકમ રેકૉર્ડ પર મૂક્યો, તેમણે સામાવાળા નગરપાલિકા દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ ઠરાવ પણ રેકૉર્ડ પર મૂક્યો. તેમણે અખબારમાં સામાવાળા દ્વારા પ્રકાશિત નોટિસ અને રિકવરી એપ્લિકેશનના રેકૉર્ડ પરના અમુક અન્ય દસ્તાવેજો પણ રેકૉર્ડ પર મૂક્યા. દાવેદારના પુરાવા વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવ્યા હતા. સામાવાળા નગરપાલિકાએ તે હુકમ રેકૉર્ડ પર મૂક્યો જેના દ્વારા જકાત ચકાસણીનું કામ / ફરજ સોંપતી સૂચનાઓ બંધ કરવામાં આવી હતી, નગરપાલિકાએ રેફરન્સ નં. ૧૩/૧૯૯૬ માં વિદ્વાન ઈન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ એવોર્ડ પણ રેકૉર્ડ પર મૂક્યો અને નગરપાલિકાએ તેના સાક્ષી તરીકે કોઈક મિ. એસ.કે. કટારાની તપાસ કરી.

૩.૬ પુરાવાનો તબક્કો બંધ થયા પછી, વિદ્વાન લેબર કોર્ટે દાવેદાર અને સામાવાળા નગરપાલિકાના વિદ્વાન એડવોકેટ્સ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો સાંભળી હતી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી અને વિરોધી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, ઉપરોક્ત નિર્દેશ સાથે તારીખ ૧૨.૦૧.૨૦૧૧ નો હુકમ પસાર કર્યો હતો જેને હાલની અરજીમાં પડકારવામાં આવેલ છે.

૪. અરજદાર નગરપાલિકાના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. જોષીએ હુકમ પર પ્રહાર કર્યો અને રજૂઆત કરી કે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ બાબતમાં સંકળાયેલા કાનૂની પાસાઓની અવગણના કરીને વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કર્યો છે અને વાદગ્રસ્ત હુકમ ધારણાઓ અને અટકળો પર આધારિત છે અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ કોઈ પ્રસ્તુત પુરાવા વિનાનો છે. તેમણે રજૂઆત કરી કે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે દાવેદારની સેવાની શરતો જુસીએસઆર દ્વારા સંચાલિત હોવાથી, ઓવરટાઈમ માટેનો દાવો ટકવાપાત્ર રહેશે નહીં. તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી કે અન્યથા પણ કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજીમાં ઓવરટાઈમ માટેના દાવાનો નિર્ણય કરી શકાય નહીં. અરજદાર નગરપાલિકાના વિદ્વાન એડવોકેટે રજૂઆત કરી કે અન્યથા પણ એ સાબિત કરવા માટે કોઈ પુરાવા નથી કે દાવેદારે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮ થી માર્ચ ૧૯૯૫ દરમિયાન ૧૧,૦૩૦ કલાકની હદ સુધી ઓવરટાઈમ કામ કર્યું હતું. તેમણે એવો પણ દાવો કર્યો કે દાવેદારે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮ થી માર્ચ ૧૯૯૫ દરમિયાન દરરોજ ૭ કલાક ઓવરટાઈમ કામ કર્યું હોવાના આક્ષેપને સમર્થન આપવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ પુરાવા નથી અને તેથી, સચોટ અને નિર્ણાયક પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, આવો દાવો મંજૂર કરવો જોઈતો ન હતો. અરજદાર નગરપાલિકાના વિદ્વાન એડવોકેટે એવા કારણોસર પણ હુકમને પડકાર્યો હતો કે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે દાવાને વિલંબ નડતો હતો અને તેથી તેને ધ્યાનમાં લેવો જોઈતો ન હતો.

પ. દાવેદાર એટલે કે સામાવાળાના વિદ્વાન એડવોકેટ મિ. પંડ્યાએ રજૂઆત કરી કે સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવેલ દાવાને વિલંબ નડતો ન હતો કારણ કે સામાવાળાએ માર્ચ ૧૯૯૫ સુધી ઓવરટાઈમ કામ કર્યું હતું અને રિકવરી એપ્લિકેશન માર્ચ ૧૯૯૫ માં દાખલ કરવામાં આવી હતી અને તેથી, વિલંબના કારણોસરની રજૂઆત ગેરવાજબી અને અસમર્થનીય છે. દાવેદારના વિદ્વાન એડવોકેટે એમ પણ રજૂઆત કરી કે એ હકીકત વિશે કોઈ વિવાદ નથી કે અરજદારને જકાત ચકાસણીની વધારાની ફરજ સોંપવામાં આવી હતી અને સદર ફરજ દાવેદારને ઓવરટાઈમ કામ કરવા માટે બાધ્ય કરતી હતી અને તેથી, દાવાને ગેરવાજબી અથવા અન્યાયી કહી શકાય નહીં. દાવેદારના વિદ્વાન એડવોકેટે રજૂઆત કરી કે દાવેદારે ઇન્ટરનલ ઓડિટર તરીકે ફરજ બજાવવાની હોવાથી અને જકાત ચકાસણીની ફરજ પણ બજાવવાની હોવાથી, દાવેદાર ઓવરટાઈમ વેતન માટે હકદાર છે જે ઓવરટાઈમ કામ માટે બમણા દરે ચૂકવવું જોઈએ. આવી રજૂઆત પર, દાવેદારના વિદ્વાન એડવોકેટે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ હુકમને સમર્થન આપ્યું અને વાજબી ઠેરવ્યો. દાવેદારના વિદ્વાન એડવોકેટ, તેમ છતાં, નગરપાલિકાની એ રજૂઆતનું ખંડન કરી શક્યા નહીં કે દાવેદારની સેવાની શરતો ગ્રુસીએસઆર દ્વારા સંચાલિત હતી અને રિકવરી એપ્લિકેશનમાં ઓવરટાઈમ કામ માટેનો દાવો ટકવાપાત્ર નથી.

૬. મેં અરજદાર અને સામાવાળાના વિદ્વાન એડવોકેટ્સ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો ધ્યાનમાં લીધી છે અને મેં તારીખ ૧૨.૦૧.૨૦૧૧ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ અને રેકૉર્ડ પરની અન્ય સામગ્રી પણ તપાસી છે.

૭. એ બાબત વિવાદમાં નથી કે સામાવાળાની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અને તેઓ ઇન્ટરનલ ઓડિટર તરીકે કામ કરતા હતા. એ બાબત પણ વિવાદમાં નથી કે કેટલાક સમય માટે, એટલે કે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮ થી માર્ચ ૧૯૯૫ સુધી, સામાવાળાને જકાત ચકાસણીની ફરજ અને કાર્ય સોંપવામાં આવ્યું હતું. સામાવાળાના જણાવ્યા મુજબ, સદર સોંપણી એ વધારાની ફરજ / ચાર્જ હતો, જેના માટે તેમણે ઓવરટાઈમ કામ કરવું પડ્યું હતું અને તેથી, તેઓ ઓવરટાઈમ કામની ચૂકવણી માટે હકદાર છે.

૮. અગાઉ ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ, દાવેદારે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ આક્ષેપ કર્યો હતો કે તેમણે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮ થી માર્ચ ૧૯૯૫ દરમિયાન દરરોજ વધારાના ૭ કલાક કામ કર્યું હતું.

૯. જ્યારે અરજદારે એવો દાવો કર્યો અને જાળવી રાખ્યું કે સદર કામ પણ નિયમિત ઓફિસ સમય દરમિયાન કરવાનું હતું અને વાસ્તવમાં કરવામાં આવ્યું હતું અને સામાવાળાને ક્યારેય વધારાના કલાકો અથવા ઓવરટાઈમ ફાળવવાની જરૂર પડી ન હતી.

૧૦. એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે દાવેદાર વર્ષોના ગાળા દરમિયાન એટલે કે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮ થી માર્ચ / એપ્રિલ ૧૯૯૫ સુધી દરરોજ વધારાના ૭ કલાક કામ કરતા હતા તેવા દાવાને સમર્થન આપતો કોઈ સચોટ અને સંતોષકારક પુરાવો દાવેદાર દ્વારા રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યો નથી.

૧૦.૧ દાવેદારને ઓફિસના સમય પછી કામ કરવાનો નિર્દેશ આપતી કોઈ લેખિત સૂચનાઓ રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવી ન હતી કે ૭ વર્ષના ગાળા દરમિયાન એટલે કે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮ થી માર્ચ ૧૯૯૫ સુધી દરરોજ નિયમિત ઓફિસ / ફરજના સમય પહેલાં અથવા પછી, તેઓ વાસ્તવમાં વધારાના ૭ કલાક કામ કરતા હતા તેવા દાવા અને આક્ષેપને સમર્થન આપવા અને વાજબી ઠેરવવા માટે કોઈ સચોટ અને સમર્થનકારી પુરાવા રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યા ન હતા.

૧૦.૨ અરજદારને ઓફિસના સમય પછી અથવા ઓફિસના સમય પહેલાં, એટલે કે તેમના નિયમિત ફરજના સમયની બહાર કામ કરવા માટે જણાવતી કોઈ લેખિત સૂચનાઓ વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવી ન હોવાની હકીકત હોવા છતાં અને સદર ૭ વર્ષના ગાળા દરમિયાન દરરોજ નિયમિત ફરજ / ઓફિસ સમય પહેલાં અથવા પછી એટલે કે નિયમિત ફરજના સમયની બહાર, તેઓ વધારાના સાત કલાક કામ કરતા હતા તે સાબિત કરવા દાવેદારે પોતાના ઉપરી અધિકારી અથવા પોતાના સાથીદાર અથવા સ્ટાફના અન્ય કોઈ સભ્યની તપાસ કરી ન હોવાની હકીકત હોવા છતાં અને દાવેદાર દ્વારા પાયાવિહોણા અને અસમર્થિત આક્ષેપો સિવાય અન્ય કોઈ પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ પુરાવા રિકવરી

એપ્લિકેશનના રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ ન હોવાની હકીકત હોવા છતાં, વિદ્વાન લેબર કોર્ટે કોઈ આધાર કે વાજબીપણા વિના, વાદગ્રસ્ત હુકમમાં એવું અવલોકન કર્યું છે કે દાવેદારે સાબિત કર્યું કે તેમણે ઓવરટાઈમ કામ કર્યું હતું.

૧૦.૩ વિદ્વાન લેબર કોર્ટે ચાંત્રિક રીતે એટલે કે કોઈપણ સચોટ અને સમર્થનકારી પુરાવાના સમર્થન વિના સામાવાળાના એ અસમર્થિત અને પાયાવિહોણા દાવાને સ્વીકાર્યો અને માન્યો કે તેઓ સવારે ૧૧.૦૦ થી સાંજે ૬.૦૦ દરમિયાન એટલે કે નિયમિત ફરજના ઓફિસ સમય દરમિયાન ઇન્ટરનલ ઓડિટર તરીકે પોતાની ફરજો બજાવતા હતા અને ત્યારબાદ તેઓ રાત્રિના સમયે ઓડિટ ચકાસણીની ફરજ બજાવતા હતા.

૧૧. હુકમના ફક્રા નં. ૬ માં, વિદ્વાન લેબર કોર્ટે એવું અવલોકન કર્યું છે કે રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના આધારે, એ સાબિત થયું હતું કે દાવેદારે ઓગસ્ટ ૧૯૯૮ થી માર્ચ ૧૯૯૫ સુધી રાત્રિ દરમિયાન ઓવરટાઈમ કામ કર્યું હતું, તેમ છતાં, વિદ્વાન લેબર કોર્ટે કોઈ પુરાવાની ચર્ચા કરી નથી અને તેની સાથે કામ પાર પાડ્યું નથી અથવા રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવા કે સામગ્રીના સ્વરૂપ સાથે કામ પાર પાડ્યું નથી. એવોર્ડના ફક્રા નં. ૬ માં માત્ર એટલો જ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે આંક ૬૭ ખાતેના દસ્તાવેજ મારફતે, દાવેદારે ઓવરટાઈમ વેતનની ચૂકવણી માટે માંગણી કરી હતી અને ત્યારબાદ, નગરપાલિકાએ અરજદારને ફરજ સોંપવાનું બંધ કરી દીધું હતું.

૧૨. એવોર્ડ વાંચવા પર અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી, એ ફલિત થાય છે કે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ એવો કોઈ સચોટ અને નિર્ણાયક પુરાવો ન હતો જે સાબિત કરતો હોય કે દાવેદારે ઓફિસ / ફરજના સમયની બહાર કામ કર્યું હતું અને તેમણે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮ થી માર્ચ ૧૯૯૫ વચ્ચેના સમયગાળા દરમિયાન દરરોજ ૭ કલાક ઓવરટાઈમ કામ કર્યું હતું. માત્ર દાવેદારને વધારાનો ચાર્જ સોંપવામાં આવ્યો હતો તે આધારે, કોર્ટ, નિયમિત ઓફિસ / ફરજના સમય પહેલાં અથવા પછી વાસ્તવિક ઓવરટાઈમ કામના કોઈ પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, એવું ન કરી શકી હોત કે દાવેદાર ઓવરટાઈમની ચૂકવણી માટે હકદાર છે. જો, વાદગ્રસ્ત હુકમની યોગ્યતા અને વિદ્વાન લેબર કોર્ટના તારણની ચકાસણી કરવા ખાતર, એવું માની લેવામાં આવે કે દાવેદારે ઓવરટાઈમ કામ કરવું પડ્યું હતું, તો પણ એ જરૂરી હતું કે દાવેદાર દરરોજ વધારાના ૭ કલાક કામ કરતા હતા, એટલે કે તેઓ પોતાના સામાન્ય અને રૂઢિગત ફરજના કલાકો ઉપરાંત ૭ કલાક કામ કરતા હતા અને તેઓ ૭ વર્ષના સમગ્ર કાર્યકાળ દરમિયાન દરરોજ આવું ઓવરટાઈમ કામ કરતા હતા તે સાબિત કરવા દાવેદારે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ પુરાવા રજૂ કરવા જોઈતા હતા. દાવેદારના પોતાના પાયાવિહોણા મૌખિક નિવેદન સિવાય આવા પુરાવા, વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ ન હતા. અરજદાર રાત્રિના સમયે એટલે કે ઓફિસ સમય પછી ૭ કલાક કામ કરતા હતા તેવા દાવાને સમર્થન આપવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ સામગ્રી ન હતી. અરજદારને ઓફિસના સમયની બહાર કામ કરવા સૂચના આપતો કે પરવાનગી આપતો

સક્ષમ સત્તાધિકારીનો કોઈપણ વહીવટી હુકમ / ઓફિસ હુકમ રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યો ન હતો. માત્ર વધારાનો ચાર્જ સોંપવામાં આવેલ હોવાને કારણે, યોગ્ય, પર્યાપ્ત અને સચોટ પુરાવા વિના, આપોઆપ એવું અનુમાન લગાવી શકાય નહીં કે સંબંધિત વ્યક્તિએ ઓફિસના સમય પછી અથવા પોતાના નિયમિત ફરજના સમય પછી વધારાના ચાર્જ સંબંધિત કામ કરવું પડશે અથવા કરવાની જરૂર છે. આ બાબતે તારણ અથવા હકીકતની શોધ યોગ્ય, પર્યાપ્ત અથવા સચોટ પુરાવા પર આધારિત હોવી જોઈએ અને કોર્ટ અરજદારના અસમર્થિત મૌખિક દાવા પર ચાંત્રિક રીતે આધાર રાખીને આગળ વધી શકે નહીં.

૧૩. વિદ્વાન લેબર કોર્ટે ઉપર દર્શાવેલ પાસાઓને ધ્યાનમાં લીધા વિના વાદગ્રસ્ત હુકમ અને નિર્દેશો પસાર કર્યા છે તેવી હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને અને અરજદારના દાવાને સમર્થન આપવા અને વાજબી ઠેરવવા માટે કોઈ પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, હુકમ અને નિર્દેશો ટકી શકતા નથી.

૧૪. આ ઉપરાંત, એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે વિદ્વાન લેબર કોર્ટે ઓવરટાઈમ માટેના દાવાની ટકવાપાત્રતા અને આવા દાવા માટે સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજીની ટકવાપાત્રતા સામે અરજદાર નગરપાલિકા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા બે મહત્વપૂર્ણ વાંધાઓ અને વિરોધો સાથે પણ કામ પાર પાડ્યું નથી.

૧૫. જ્યાં સુધી એવા કારણોસરની રજૂઆતનો સંબંધ છે કે જીસીએસઆર હેઠળની જોગવાઈઓ નગરપાલિકાને લાગુ પડે છે અને તેથી, ઓવરટાઈમ માટે અરજદારના દાવાને ધ્યાનમાં લઈ શકાય નહીં, તેને વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવી નથી અને તેના પર નિર્ણય લેવામાં આવ્યો નથી.

૧૬. આ બાબતે, એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે જીસીએસઆરની જોગવાઈઓ અરજદાર નગરપાલિકાને લાગુ પડે છે તે હકીકત અંગે કોઈ વિવાદ નથી. તેથી, અરજદાર દાવેદારની સેવાની શરતો જીસીએસઆર હેઠળની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત થશે. જીસીએસઆર હેઠળ સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતાં, જે કર્મચારીની સેવાની શરતો જીસીએસઆર દ્વારા નિર્ધારિત અને સંચાલિત હોય તે ઓવરટાઈમ વેતન માટે હકદાર રહેશે નહીં. આ સંદર્ભમાં, જીસીએસઆરના નિયમ ૩૪ ને ધ્યાનમાં લેવો પ્રસ્તુત છે. સમાન જોગવાઈ નિયમ ૧૭ હેઠળ સમાવિષ્ટ હતી અને હવે જોગવાઈ જીસીએસઆરના નિયમ ૩૪ હેઠળ સમાવિષ્ટ છે. સદર બીસીએસઆરનો અગાઉનો નિયમ ૧૭ નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૧૭. જ્યાં સુધી કોઈપણ કેસમાં અન્યથા સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી સરકારી કર્મચારીનો પૂરો સમય સરકારના નિકાલ પર છે અને તેને યોગ્ય સત્તાધિકારી દ્વારા જરૂરી કોઈપણ રીતે નોકરી પર રાખી શકાય છે, પછી ભલે તેની પાસે જરૂરી સેવાઓ એવી હોય કે જેના માટે સામાન્ય રીતે ભારતના

અથવા રાજ્યના સંચિત નિધિમાંથી, અથવા સ્થાનિક ભંડોળની આવકમાંથી મહેનતાણું આપવામાં આવતું હોય."

૧૭. જીસીએસઆર હેઠળ, નિયમ ૩૪ નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૩૪. સરકારી કર્મચારીનો પૂરો સમય સરકારના નિકાલ પર હોવા અંગે: જ્યાં સુધી કોઈપણ કેસમાં અન્યથા સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, સરકારી કર્મચારીનો પૂરો સમય સરકારના નિકાલ પર છે અને તેને વધારાના મહેનતાણાના દાવા વિના, યોગ્ય સત્તાધિકારી દ્વારા જરૂરી કોઈપણ રીતે નોકરી પર રાખી શકાય છે, પછી ભલે તેની પાસે જરૂરી સેવાઓ એવી હોય કે જેના માટે સામાન્ય રીતે ભારતના અથવા રાજ્યના સંચિત નિધિમાંથી અથવા કોર્પોરેટ કરાયેલ કે ન કરાયેલ સંસ્થાના ભંડોળમાંથી મહેનતાણું આપવામાં આવતું હોય, જે સંપૂર્ણપણે અથવા નોંધપાત્ર રીતે સરકારની માલિકીની અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળ હોય."

૧૮. જ્યારે ઉક્ત જોગવાઈ ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે, ત્યારે એ સ્પષ્ટ થાય છે કે અરજદાર નગરપાલિકાના કર્મચારી દ્વારા કરવામાં આવેલ દાવો, એટલે કે એવા કર્મચારી દ્વારા કરવામાં આવેલ દાવો જેની સેવાની શરતો નિર્વિવાદપણે જીસીએસઆર (અથવા અગાઉના બીસીએસઆર) હેઠળની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત છે તે ઓવરટાઈમ વેતન માટે હકદાર રહેશે નહીં અને પરિણામે, અરજદારના દાવાને ધ્યાનમાં લઈ અને મંજૂર કરી શકાયો ન હોત. દુર્ભાગ્યવશ,

વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સદર બીસીએસઆરના અગાઉના નિયમ ૧૭ અથવા જીસીએસઆરના નિયમ ૩૪ ને ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ રહી છે.

૧૯. અરજદાર નગરપાલિકાએ એવા કારણોસર અરજીની ટકવાપાત્રતાનો વિરોધ કર્યો હતો કે ધ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટની કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની જોગવાઈનો આશરો લઈને દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીમાં આવી અરજી અને આવો દાવો રજૂ કરી શકાશે નહીં અને જાળવી શકાશે નહીં અથવા ધ્યાનમાં લઈ શકાશે નહીં.

૨૦. બાબતના આ દ્રષ્ટિકોણને જોતા, કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજીની વ્યાપકતા અને ઉક્ત જોગવાઈની વ્યાપકતા અને ઉક્ત જોગવાઈ હેઠળ રિકવરી એપ્લિકેશનને ધ્યાનમાં લેતી વખતે કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રની વ્યાપકતાને, શરૂઆતમાં જ, ધ્યાનમાં લેવી યોગ્ય રહેશે. કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીને ધ્યાનમાં લેતી વખતે, ન્યાયનિર્ણય કરતી વખતે અને નિર્ણય લેતી વખતે:-

(એ) વિદ્વાન લેબર કોર્ટ એવા દાવા પર વિચાર કરી શકે છે જેની ગણતરી નાણાંના રૂપમાં કરી શકાય પરંતુ અધિકાર સ્ફટિકીકૃત હોવો જોઈએ અને નોકરીદાતા-અને-કર્મચારી સંબંધમાંથી અને તેના દરમિયાન ઉદ્ભવવો જોઈએ. અધિકાર સ્ફટિકીકૃત અધિકાર તરીકે અસ્તિત્વમાં હોવો જોઈએ.

(બી) કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ કામગીરી કરતી વખતે, લેબર કોર્ટ એવા દાવાને ધ્યાનમાં લઈ શકશે નહીં અને ન્યાયનિર્ણય કરી શકશે નહીં જે હાલના અધિકાર પર આધારિત નથી એટલે કે એવો દાવો જેના પર ન્યાયનિર્ણય કરવાની અને અધિકારમાં રૂપાંતરિત કરવાની જરૂર છે.

(સી) કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજીને ધ્યાનમાં લેતી વખતે અને તેનો નિર્ણય લેતી વખતે, લેબર કોર્ટ સદર અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળ લેબર કોર્ટ અથવા ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલ તરીકે કામ કરી શકશે નહીં, અથવા તેના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરી શકશે નહીં અને તે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળ કામ કરતી લેબર કોર્ટ અથવા ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલના અધિકારક્ષેત્ર અને કાર્યને છીનવી શકશે નહીં.

(ડી) નાણાં હતા અને હોઈ શકે વચ્ચે સાર્થક અને ભૌતિક તફાવત છે અને તેથી, કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ કામ કરતી લેબર કોર્ટ માટે દાવાને સ્વીકારવાની અને દાવેદારની હકદારીનો ન્યાયનિર્ણય કરવાની અથવા દાવાનો આધાર નક્કી કરવાની પરવાનગી નથી.

(ઈ) કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ કામ કરતી લેબર કોર્ટ પહેલા દાવેદારની હકદારી અથવા દાવાના આધારને નક્કી કરવાની પ્રક્રિયા હાથ ધરી શકશે નહીં અને, પછી, આવા દાવા પ્રત્યે ચૂકવવાપાત્ર રકમની ગણતરી કરવા અને પ્રમાણ નક્કી કરવા માટે બાબતને નિર્ધારિત કરી શકશે નહીં. હકદારી અને દાવા માટેનો

આધાર નક્કી કરવાનું અધિકારક્ષેત્ર અને કાર્ય સદર અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળ લેબર કોર્ટ અથવા ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલનું છે.

(એફ) જ્યારે દાવા માટેની હકદારી અને દાવાના આધાર અંગે ન્યાયનિર્ણય કરવામાં આવે છે, ત્યારે, આવા દાવાના અમલીકરણના હેતુસર અથવા કોઈપણ અસ્પષ્ટતા નક્કી કરવા અને દૂર કરવા અને/અથવા ન્યાયનિર્ણય કરેલા અધિકારના નાણાં મૂલ્યનું પ્રમાણ નક્કી કરવા માટે, કોર્ટ ઉક્ત કલમ હેઠળની અરજીને ધ્યાનમાં લઈ શકે છે અને તે પ્રક્રિયામાં, વિદ્વાન લેબર કોર્ટ આનુષંગિક મુદ્દાઓ નક્કી કરી શકે છે.

(જી) કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ કામ કરતી લેબર કોર્ટની સત્તા બજવણી કોર્ટની સત્તા સમાન છે એટલે કે બજવણીના હેતુ માટે હુકમનામાનું અર્થઘટન કરવું.

૨૧. આ સંદર્ભમાં, અમુક નિર્ણીત કેસોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અવલોકનો ધ્યાનમાં લેવા યોગ્ય રહેશે.

(એ) મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ દિલ્લી વિરુદ્ધ ગણેશ રઝાક અને અન્ય [(૧૯૯૫) ૧ એસ.સી.સી. ૨૩૫] ના કેસમાં જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું અવલોકન કર્યું અને ઠરાવ્યું કે:

"૯. આ મુદ્દા પરનો અન્ય એક નિર્ણય બોમ્બે ગેસ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ ગોપાલ ભીવાર છે જેમાં ગજેન્દ્રગડકર, જે., (તે સમયે તેઓ હતા તેમ) એ બેંચ

માટે બોલતા, ઉપરોક્ત બંધારણીય બેંચના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપતા, જણાવ્યું હતું કે કલમ ૩૩-સી(૨) દ્વારા ચિંતિત કાર્યવાહી બજવણીની કાર્યવાહી સમાન છે અને ધ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર દ્વારા સંચાલિત બજવણીની કાર્યવાહીમાં બજવણી કોર્ટની જેમ લેબર કોર્ટ, જે એવોર્ડ પર દાવો આધારિત છે તેનું અર્થઘટન કરવા સક્ષમ હશે. તે સ્વાભાવિક છે કે બજવણી કોર્ટની સત્તા માત્ર હુકમનામા દ્વારા અગાઉથી કરવામાં આવેલા ન્યાયનિર્ણયનો અમલ કરવાની છે અને વિવાદિત દાવાનો ન્યાયનિર્ણય કરવાની નથી જેને હુકમનામાના રૂપમાં તેના અમલીકરણ માટે ન્યાયનિર્ણયની જરૂર છે. જો કે, હુકમનામું પસાર થયા પછી, બજવણી કોર્ટ તેના અમલીકરણના હેતુ માટે હુકમનામાનું અર્થઘટન કરવા સક્ષમ છે. આ સ્થિતિ ઉપરોક્ત બંધારણીય બેંચના નિર્ણય દ્વારા નિશ્ચિત કરવામાં આવી હતી અને ત્યારથી તે આ કોર્ટનો સુસંગત દ્રષ્ટિકોણ રહ્યો છે.

(૮) કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળની કાર્યવાહી બજવણીની કાર્યવાહીને અનુરૂપ હોવાથી અને કામદાર દ્વારા દાવો કરાયેલા લાભની નાણાંની દ્રષ્ટિએ ગણતરી કરવા માટે બોલાવવામાં આવેલી લેબર કોર્ટ આવા કિસ્સાઓમાં બજવણી કોર્ટની સ્થિતિમાં હોય છે, ધ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર દ્વારા સંચાલિત બજવણીની કાર્યવાહીમાં બજવણી કોર્ટની જેમ લેબર કોર્ટ, એવા એવોર્ડ અથવા સમાધાનનું અર્થઘટન કરવા માટે કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ સક્ષમ છે જ્યાં આવા એવોર્ડ અથવા સમાધાન હેઠળ લાભનો દાવો કરવામાં આવ્યો હોય અને તેના માટે એ રદબાતલતાની દલીલ પર વિચાર કરવાના દરવાજા ખુલ્લા રહેશે જ્યાં એવોર્ડ

અધિકારક્ષેત્ર વિના, આપવામાં આવ્યો હોય." દરખાસ્તો જણાવ્યા પછી, નિર્ણય નીચે મુજબ જણાવવા આગળ વધે છે: (એસ.સી.આર. પૃષ્ઠ ૧૪૪) "તે સ્પષ્ટ છે કે જે લાભની ગણતરી માંગવામાં આવી છે તેનો અધિકાર અસ્તિત્વમાં હોવો જોઈએ, એટલે કે, પહેલેથી જ ન્યાયનિર્ણય કરાયેલ અથવા જોગવાઈ કરાયેલ હોવો જોઈએ અને ઔદ્યોગિક કામદાર અને તેના નોકરીદાતા વચ્ચેના સંબંધના દરમિયાન અને સંબંધમાં ઉદ્ભવવો જોઈએ."

"૧૧. સેન્ટ્રલ ઈનલેન્ડ વોટર ટ્રાન્સપોર્ટ કોર્પોરેશન લિમિટેડ વિરુદ્ધ વર્કમેનઝ માં અગાઉના નિર્ણયોના સંદર્ભમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળની કાર્યવાહી બજવણીની કાર્યવાહીના સ્વરૂપમાં હોવાથી, એવું જણાશે કે પુનઃ રોજગારીના કથિત અધિકારની તપાસ તેની વ્યાપકતાની બહાર છે અને સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી લેબર કોર્ટ પુનઃ રોજગારીના દાવા સંબંધિત વિવાદના ન્યાયનિર્ણયના કાર્યો પોતે છીનવી શકશે નહીં. દાવા અરજીમાં કાર્યવાહી અને ત્યારપછીની બજવણીની કાર્યવાહી વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવવામાં આવ્યો હતો. એવું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી સામે રાહત મેળવવાનો વાદીનો અધિકાર એવી તપાસને સામેલ કરે છે જે માત્ર દાવા અરજીમાં જ કરી શકાય છે અને એકવાર દાવા અરજીમાં પ્રતિવાદીની જવાબદારીનો ન્યાયનિર્ણય થઈ જાય, ત્યારે જ (૧૯૭૪) જ એસ.સી.સી. ૬૯૬: ૧૯૭૪ એસ.સી.સી. (એલ એન્ડ એસ) ૪૨૧: (૧૯૭૫) ૧ એસ.સી.આર. ૧૫૩ ૨૪૧ રાહત આપવાના હેતુથી આવી જવાબદારીની

ગણતરી કરવી એ બજવણીની કાર્યવાહીનું કાર્ય છે. તે નિર્ણયમાં આ તફાવત સ્પષ્ટપણે નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવ્યો છે: (એસ.સી.આર. પૃષ્ઠ ૧૫૯ એસ.સી.સી. પૃષ્ઠ ૭૦૧-૦૨) "દાવા અરજીમાં, વાદી દ્વારા પ્રતિવાદી સામે કરવામાં આવેલ રાહત માટેના દાવામાં (૧) રાહત માટેના વાદીના અધિકાર; (૨) પ્રતિવાદીની અનુરૂપ જવાબદારી, જેમાં પ્રતિવાદી જવાબદાર છે કે કેમ તેનો સમાવેશ થાય છે; અને (૩) પ્રતિવાદીની જવાબદારીની હદ, જો કોઈ હોય તો, નક્કી કરવા તરફ દોરાયેલી તપાસ સામેલ છે. રાહત આપવાના હેતુથી આવી જવાબદારી પર કામ કરવાને સામાન્ય રીતે બજવણીની કાર્યવાહીના કાર્ય તરીકે ગણવામાં આવે છે. ઉપર ઉલ્લેખિત નિર્ધારણ નં. (૩), એટલે કે, પ્રતિવાદીની જવાબદારીની હદને કેટલીકવાર બજવણીની કાર્યવાહીમાં નક્કી કરવા માટે બાકી રાખવામાં આવી શકે છે. પરંતુ (૧) અને (૨) હેઠળના નિર્ધારણના કિસ્સામાં આવું નથી. તેઓને સામાન્ય રીતે દાવા અરજીના કાર્યો તરીકે ગણવામાં આવે છે અને બજવણીની કાર્યવાહી નહીં. કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળની કાર્યવાહી બજવણીની કાર્યવાહીના સ્વરૂપની હોવાથી, એ અનુસરવું જોઈએ કે ઉપર જણાવેલ (૧) અને (૨) ના સ્વરૂપની તપાસ સામાન્ય રીતે તેની વ્યાપકતાની બહાર છે. એ સાચું છે કે કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળની કાર્યવાહીમાં, બજવણીની કાર્યવાહીની જેમ, જો તે મુદ્દે કોઈ પડકાર હોય તો જે વ્યક્તિ દ્વારા અથવા જેની સામે દાવો કરવામાં આવ્યો છે તેની ઓળખ નક્કી કરવી જરૂરી હોઈ શકે છે. પરંતુ તે માત્ર 'આનુષંગિક' છે. (૧) અને (૨) નિર્ધારણોને બજવણીની કાર્યવાહી માટે

'આનુષંગિક' કહેવું એ વિફૂતિ હશે, કારણ કે બજવણીની કાર્યવાહી જેમાં જવાબદારીની હદ નક્કી કરવામાં આવે છે તે માત્ર (૧) અને (૨) નિર્ધારણોના પરિણામરૂપ છે અને અંતિમ રાહત તરફ દોરી જતી પ્રક્રિયામાં અંતિમ તબક્કાને રજૂ કરે છે. તેથી, જ્યારે કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ લેબર કોર્ટ સમક્ષ દાવો કરવામાં આવે છે ત્યારે તે કોર્ટે જે મર્યાદાઓ હેઠળ કામ કરવાનું છે તે સ્પષ્ટપણે સમજવી જોઈએ. તે પોતાના માટે - કહો કે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલના કાર્યો છીનવી શકશે નહીં જે એકમાત્ર ઉપર ઉલ્લેખિત (૧) અને (૨) નિર્ધારણોના સ્વરૂપમાં ન્યાયનિર્ણય કરવા માટે હકદાર છે, અથવા અગાઉના નિર્ધારણને તેની ગણતરીના મુખ્ય વ્યવસાયમાં 'આનુષંગિક' કહીને લાભની ગણતરી કરવા આગળ વધી શકશે નહીં. આવા કિસ્સાઓમાં, (૧) અને (૨) નિર્ધારણો ગણતરી માટે 'આનુષંગિક' નથી.... લેબર કોર્ટને સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળની પોતાની સત્તાના ઉપયોગમાં તે આધારે ન્યાયનિર્ણય કરાયેલ લાભની ગણતરી કરવા માટે આગળ વધવાનો અને પહેલા કામદારોની હકદારી નક્કી કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી. માત્ર ત્યારે જ જ્યારે હકદારીનો અગાઉ ન્યાયનિર્ણય કરવામાં આવ્યો હોય અથવા નોકરીદાતા દ્વારા માન્યતા આપવામાં આવી હોય અને ત્યારપછી તેના અમલીકરણ અથવા તેના બળજબરીથી અમલ કરવાના હેતુસર અમુક અસ્પષ્ટતાના અર્થઘટનની જરૂર હોય ત્યારે તે અર્થઘટનને લેબર કોર્ટની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળની સત્તામાં આનુષંગિક તરીકે ગણવામાં આવે છે, જેમ કે તેના બજવણીના હેતુ માટે

હુકમનામાનું અર્થઘટન કરવાની બજવાણી કોર્ટની સત્તા." (ભાર આપવામાં આવેલ છે)"

(બી) ચીફ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ, ગવર્નમેન્ટ લાઈવસ્ટોક ફાર્મ, હિસાર વિરુદ્ધ રમેશ કુમાર [૧૯ માર્ચ, ૧૯૯૬ ના રોજની સિવિલ અપીલ નં. ૬૮૪/૧૯૯૩] ના કેસના નિર્ણયમાં, જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું અવલોકન કર્યું કે:

"(૨) અમે એ સમજવામાં અસમર્થ છીએ કે સામાવાળાની અરજીને સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩-સી (૨) હેઠળ કેવી રીતે ધ્યાનમાં લઈ શકાય. કલમ ૩૩-સી (૨) નો ઉપાય માત્ર એવા કેસોમાં જ ઉપલબ્ધ છે જ્યાં કામદારની હકદારી વિશે કોઈ વિવાદ ન હોય. કલમ ૩૩-સી (૨) ના ઉપાયનો આશરો એવા કેસમાં લઈ શકાય નહીં જ્યાં હકદારી વિવાદિત હોય. હાલના કેસમાં, નિયમિત પગાર ધોરણ માટે સામાવાળાની હકદારીનો અપીલકર્તા દ્વારા વિવાદ કરવામાં આવ્યો હતો અને, તેથી, આ એવો કેસ ન હતો જેમાં કલમ ૩૩-સી (૨) ના ઉપાયનો આશરો લઈ શકાય. સામાવાળા માટે યોગ્ય માર્ગ એ હતો કે સક્ષમ કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નિયમિત પગાર ધોરણ અંગેની તેમની હકદારી નક્કી કરાવવી જોઈએ અને આવા નિર્ધારણ હેઠળ તેમની હકદારી મુજબ તેમને ચૂકવવાપાત્ર રકમની ચૂકવણી ન થવાના કિસ્સામાં તેઓ કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળના ઉપાયનો આશરો લઈ શક્યા હોત." (ભાર આપવામાં આવેલ છે)

આમ, એવા કિસ્સાઓમાં પણ જ્યાં યોગ્ય અને લાગુ પડતું પગાર ધોરણ વિવાદિત હોય તો આવા કિસ્સાઓમાં કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજી ટકવાપાત્ર રહેશે નહીં અને સક્ષમ અધિકારક્ષેત્રની કોર્ટ દ્વારા હકદારી નક્કી કરી શકાશે.

(સી) સ્ટેટ બેંક ઓફ બિકાનેર એન્ડ જયપુર વિરુદ્ધ આર.એલ.ખંડેલવાલ [૧૯૬૮ (૧) એલ.એલ.જે. ૫૮૯] ના કેસના નિર્ણયમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે જણાવેલી હકીકતો ધ્યાનમાં લીધી:

"૨. સામાવાળાએ, ૨જી એપ્રિલ, ૧૯૬૪ ના રોજ, ધ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ (૧૯૪૭ નો ૧૪ મો) (જે હવે પછી "સદર અધિનિયમ" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ અરજી રજૂ કરી, જેમાં એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે તેઓ શાસ્ત્રી એવોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત વિશેષ ભથ્થા માટે એવા કારણોસર હકદાર હતા કે તેમને ૩જી ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૬ ના રોજ કારકુની કામ કરવા માટે ખોટી રીતે પાછા મોકલવામાં આવ્યા હતા અને તે હુકમ દ્વારા, તેમને સુપરવાઇઝરી ભથ્થું મેળવવાના તેમના અધિકારથી વંચિત કરી શકાય નહીં. આ અરજી સેન્ટ્રલ ગવર્નમેન્ટ લેબર કોર્ટ, રાજસ્થાન, જયપુર સમક્ષ આવી હતી જેણે તેને મંજૂર કરી હતી અને અપીલકર્તા દ્વારા સામાવાળાને સુપરવાઇઝરી ભથ્થું ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. અપીલકર્તા હવે આ કોર્ટ સમક્ષ સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા આવ્યા છે."

"૩. સુપરવાઈઝરી ભથ્થા માટે સામાવાળાના દાવાનો અપીલકર્તા વતી ત્રણ અલગ-અલગ કારણોસર વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો. બે કારણો સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજીને ધ્યાનમાં લેવાના લેબર કોર્ટના અધિકારક્ષેત્ર સંબંધિત હતા અને એ દલીલને લગતા હતા કે સામાવાળાએ બેદરકારી અને વિલંબને કારણે દાવા માટે પોતાને બિનહકદાર ઠેરવ્યા છે કારણ કે અરજી ૧૯૬૪ માં દાખલ કરવામાં આવી હતી જ્યારે દાવો ૩જી ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૬ ના રોજ શરૂ થયેલા સમયગાળાને લગતો હતો. જો કે, આ બે કારણોસર અમારી સમક્ષ દલીલ કરવામાં આવી ન હતી, કારણ કે, અપીલકર્તા વતી, મુખ્યત્વે ત્રીજા કારણ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો જેના પર અમે માનીએ છીએ કે અપીલ મંજૂર થવી જોઈએ. આગ્રહ કરાયેલું આ કારણ એ હતું કે, જે સમયગાળા માટે સામાવાળા સુપરવાઈઝરી ભથ્થાનો દાવો કરી રહ્યા હતા તે દરમિયાન, તેઓ વાસ્તવમાં, સુપરવાઈઝરી પ્રકૃતિનું કામ ધરાવતો હોદ્દો ધરાવતા ન હતા અથવા તેવા હોદ્દા પર કામ કરી રહ્યા ન હતા અને, પરિણામે, શાસ્ત્રી એવોર્ડ હેઠળ તેઓ વિશેષ ભથ્થાનો દાવો કરવા હકદાર ન હતા."

સદર હકીકતોના પ્રકાશમાં અને સદર નિર્ણયમાં દાવેદારના દાવાના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું અવલોકન કર્યું કે:

"૫. સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજી સાથે કામ પાર પાડતી વખતે, લેબર કોર્ટના કાર્ય અને સત્તાઓની વ્યાપકતા આ કોર્ટ દ્વારા અનેક કેસોમાં નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે.. આ નિર્ણયો સ્પષ્ટ કરે છે કે કામદાર કલમ

૩૩સી(૨) હેઠળની અરજીમાં એવી બાબત અંગે દાવો રજૂ કરી શકે નહીં જે હાલના અધિકાર પર આધારિત નથી અને જે યોગ્ય રીતે ઔદ્યોગિક વિવાદની વિષયવસ્તુ હોઈ શકે છે જેમાં માત્ર સદર અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળ રેફરન્સની જરૂર છે. તેમની પદોન્નતિ પાછી ખેંચવી ખોટી હતી કે સાચી, અથવા તેને રદ કરવી જોઈએ કે નહીં તે પ્રશ્ન કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજી સાથે કામ પાર પાડતી લેબર કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રની બાબત નથી. આવા હુકમને રદ કરવા માટે માત્ર ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉભો કરીને જ માંગ કરી શકાય છે અને સદર અધિનિયમની અન્ય જોગવાઈઓ અનુસાર તેનો નિર્ણય લઈ શકાય છે. કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ કામ કરતી લેબર કોર્ટે એ આધાર પર અરજીનો નિર્ણય લેવો પડશે કે, હકીકતમાં, સામાવાળા, સંબંધિત સમયગાળા દરમિયાન, રૂઢિગત કારકુની કામ કરતા હતા અને સુપરવાઈઝરી ફરજો પર નોકરી કરતા ન હતા. ૩જી ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૬ ના પદોન્નતિ પાછી ખેંચવાના હુકમના વાજબીપણા અથવા માન્યતામાં લેબર કોર્ટ કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની આ કાર્યવાહીમાં જઈ શકી નહીં. લેબર કોર્ટે એ આધાર પર આગળ વધવું પડ્યું હતું કે ૩જી ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૬ નો હુકમ અસરકારક હતો અને તેના પરિણામે સામાવાળા સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં કામ કરતા બંધ થઈ ગયા હતા અને તેમને રૂઢિગત કારકુની કામ પર નોકરીએ રાખવામાં આવ્યા હતા. .." (ભાર આપવામાં આવેલ છે)

(ડી) સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. અને અન્ય વિરુદ્ધ બ્રિજપાલ સિંહ [(૨૦૦૫) ૮ એસ.સી.સી. ૫૮] ના કેસના નિર્ણયમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અન્ય બાબતોની સાથે એવું અવલોકન કર્યું કે:

"૧૦. તે સુનિશ્ચિત છે કે કામદાર કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ માત્ર ત્યારે જ આગળ વધી શકે છે જ્યારે ટ્રિબ્યુનલે કલમ ૩૩એ હેઠળની ફરિયાદ પર અથવા કલમ ૧૦ હેઠળના રેફરન્સ પર ન્યાયનિર્ણય કર્યો હોય કે ફરજમુક્તિ અથવા બરતરફીનો હુકમ વાજબી ન હતો અને તે હુકમને રદ કર્યો હોય અને કામદારને પુનઃસ્થાપિત કર્યો હોય. આ કોર્ટે પંજાબ બેવરેજીસ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ સુરેશ ચંદ (૧૯૭૮) ૨ એસ.સી.સી. ૧૪૪ ના કેસમાં ઠરાવ્યું હતું કે કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની કાર્યવાહી એ બજવણીની કાર્યવાહીના સ્વરૂપની કાર્યવાહી છે જેમાં લેબર કોર્ટ નોકરીદાતા પાસેથી કામદારને મળવાપાત્ર નાણાંની રકમની ગણતરી કરે છે, અથવા, જો કામદાર કોઈપણ એવા લાભ માટે હકદાર હોય જેની નાણાંના રૂપમાં ગણતરી થઈ શકે તેમ હોય, તો તે નાણાંની દ્રષ્ટિએ લાભની ગણતરી કરવા આગળ વધે છે. આગળ વધતા, આ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે જે નાણાંની ગણતરી માંગવામાં આવી છે તેનો અધિકાર અથવા જે લાભની ગણતરી માંગવામાં આવી છે તે અસ્તિત્વમાં હોવો જોઈએ, એટલે કે, પહેલેથી જ ન્યાયનિર્ણય કરાયેલ અથવા જોગવાઈ કરાયેલ હોવો જોઈએ અને ઔદ્યોગિક કામદાર અને તેના નોકરીદાતા વચ્ચેના સંબંધના દરમિયાન અને સંબંધમાં ઉદ્ભવવો જોઈએ.....

"કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી લેબર કોર્ટ માટે

ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના કાર્યો છીનવી લેવા અને એવા દાવાને ધ્યાનમાં લેવા તે સક્ષમ નથી જે હાલના અધિકાર પર આધારિત નથી પરંતુ જેને યોગ્ય રીતે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળના રેફરન્સમાં ઔદ્યોગિક વિવાદની વિષયવસ્તુ બનાવી શકાય છે."

"૧૧. સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ રામ ચંદ્ર દુબે અને અન્ય, (૨૦૦૧) ૧ એસ.સી.સી. ૭૩ ના કેસમાં, આ કોર્ટે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું:

"૮. બંને પક્ષો દ્વારા સંદર્ભ આપવામાં આવેલ નિર્ણયોમાં પ્રતિપાદિત સિદ્ધાંતોનો નીચે મુજબ સારાંશ આપી શકાય છે: જ્યારે પણ કોઈ કામદાર પોતાના નોકરીદાતા પાસેથી કોઈ નાણાં અથવા કોઈ લાભ મેળવવા માટે હક્કદાર હોય કે જેની નાણાંના રૂપમાં ગણતરી કરી શકાય અને જે તે પોતાના નોકરીદાતા પાસેથી મેળવવા માટે હક્કદાર હોય અને આવા લાભથી વંચિત રહેતો હોય, તો તે સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ લેબર કોર્ટનો સંપર્ક કરી શકે છે. સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ જે લાભ બળજબરીથી અમલમાં મૂકવાની માંગ કરવામાં આવી છે તે આવશ્યકપણે અગાઉથી અસ્તિત્વમાં રહેલ લાભ છે અથવા અગાઉથી અસ્તિત્વમાં રહેલ અધિકારમાંથી વહેતો લાભ છે. એક તરફ અગાઉથી અસ્તિત્વમાં રહેલ અધિકાર અથવા લાભ અને બીજી તરફ વાજબી અને યોગ્ય માનવામાં આવતો અધિકાર અથવા લાભ વચ્ચેનો તફાવત મહત્વપૂર્ણ છે. પહેલાનો સમાવેશ સદર અધિનિયમની કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી લેબર કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રમાં આવે છે જ્યારે બીજાનો

સમાવેશ થતો નથી. હાલના કેસમાં એવોર્ડ પરથી એવું સ્પષ્ટ કરી શકાતું નથી કે આવો અધિકાર અથવા લાભ કામદારને પ્રાપ્ત થયો છે કારણ કે આપવામાં આવેલી રાહતનો ચોક્કસ પ્રશ્ન પાછલા વેતન અંગે બીજું કંઈપણ કહ્યા વિના માત્ર પુનઃસ્થાપના સુધી મર્યાદિત છે. તેથી એ રાહત નકારવામાં આવી હોવાનું માનવું જ જોઈએ, કારણ કે જેનો દાવો કરવામાં આવે છે પરંતુ મંજૂર કરવામાં આવતો નથી તે ન્યાયિક અથવા અર્ધ-ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં અનિવાર્યપણે નકારી કાઢવામાં આવે છે. વધુમાં જ્યારે પાછલા વેતન માટેના દાવાના ન્યાયનિર્ણય અંગે પ્રશ્ન ઊભો થાય છે ત્યારે તમામ સંબંધિત સંજોગો જેમાં તપાસ કરવી પડશે, તેને ન્યાયપૂર્ણ રીતે ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ. તેથી, યોગ્ય ફોરમ જેમાં પાછલા વેતન અંગેનો આવો પ્રશ્ન નક્કી થઈ શકે તે માત્ર એવી કાર્યવાહીમાં છે જેને સદર અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળ રેફરન્સ કરવામાં આવે છે.."

"૧૩..... ત્યારપછી, હાલના કેસમાં, લેબર કોર્ટ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના કાર્યો પોતે છીનવી શકશે નહીં અને અત્રેના સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવેલ દાવાને ધ્યાનમાં લઈ શકશે નહીં જે હાલના અધિકાર પર આધારિત નથી પરંતુ જે યોગ્ય રીતે આઈ.ડી. એક્ટની કલમ ૧૦ હેઠળના રેફરન્સમાં ઔદ્યોગિક વિવાદની વિષયવસ્તુ બની શકે છે. તેથી, લેબર કોર્ટને આઈ.ડી. એક્ટની કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ અત્રેના સામાવાળા દ્વારા અનિર્ણિત દાવામાં કરવામાં આવેલ દાવાનો ન્યાયનિર્ણય કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી અને જ્યાં સુધી યોગ્ય ફોરમ દ્વારા આવો ન્યાયનિર્ણય કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, સામાવાળા-

કામદાર આઈ.ડી. એક્ટની કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજીમાં લેબર કોર્ટને પોતાની બરતરફી ખોટી છે તેમ માનીને તેને અવગણવા અને તેના આધારે પોતાના વેતનની ગણતરી કરવા કહી શકશે નહીં. તેથી, અમારા માટે શ્રીમતી શ્યામલા પપ્પુની એ દલીલો સ્વીકારવી અશક્ય છે કે સામાવાળા-કામદાર તારીખ ૨૮.૧૦.૧૯૮૭ ની રિટ પિટિશન નં. ૧૫૧૭૨/૧૯૮૭ માં હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ ઉક્ત હુકમ મુજબ તેઓ સેવામાં ચાલુ છે તે આધારે વેતનના નિર્ધારણ અને ચૂકવણી માટે કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળ અરજી દાખલ કરી શકે છે....." (ભાર આપવામાં આવેલ છે)

૨૨. જ્યારે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ઉપર ટાંકવામાં આવેલા અવલોકનોના પ્રકાશમાં હાલના કેસની તપાસ કરવામાં આવે છે ત્યારે તે સ્પષ્ટ થાય છે કે વિદ્વાન કોર્ટ અરજીને ધ્યાનમાં લઈ શકી ન હોત અને ધ્યાનમાં લેવી જોઈતી ન હતી અને અરજી ટકવાપાત્ર ન હતી અને તે જ કારણોસર તેને નકારી કાઢવી જોઈતી હતી.

૨૩. હાલના કેસમાં, અરજદાર, એટલે કે દાવેદાર અગાઉથી અસ્તિત્વમાં રહેલ અધિકાર પ્રસ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યા. હાલના કેસમાં માત્ર અગાઉથી અસ્તિત્વમાં રહેલ અધિકાર જ ગેરહાજર નથી, ખરેખર (સદર બીસીએસઆરના) અગાઉના નિયમ ૧૭ હેઠળની જોગવાઈ અથવા (જીસીએસઆરના) હાલના નિયમ ૩૪ હેઠળની જોગવાઈ પ્રદાન કરે છે કે કોઈ કર્મચારી ઓવરટાઈમ વેતન માટે હકદાર રહેશે નહીં કારણ કે કર્મચારી અને તેની સેવા પૂરા સમય માટે

સરકારના નિકાલ પર છે અને યોગ્ય સત્તાધિકારી દ્વારા જરૂરી કોઈપણ રીતે, વધારાના મહેનતાણાના દાવા વિના છે.

૨૪. ઉક્ત જોગવાઈ એ હકીકતને વિસ્તૃત કરે છે કે દાવેદાર પાસે માત્ર અગાઉથી અસ્તિત્વમાં રહેલ કોઈ અધિકાર ન હતો એટલું જ નહીં પરંતુ, ખરેખર, સદર જોગવાઈએ આવા અધિકારને બંધ કર્યો અને નકારી કાઢ્યો અને ઓવરટાઈમ વેતન માટેના દાવાને ટકવાપાત્ર ન હોય તેવો બનાવ્યો. જુસીએસઆર (અથવા અગાઉના બીસીએસઆર) હેઠળ ઉપરોક્ત જોગવાઈ એવા કર્મચારી દ્વારા ઓવરટાઈમ વેતન માટેના દાવાને રોકે છે જેની સેવાની શરતો જુસીએસઆર દ્વારા સંચાલિત છે અને તેથી, દાવો / અરજીને ધ્યાનમાં લઈ શકાય ન હોત. વાદગ્રસ્ત હુકમ અધિકારક્ષેત્રના મનસ્વી ઉપયોગથી અને જોગવાઈ / સદર અધિનિયમ દ્વારા પ્રદાન કરવામાં ન આવેલ અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગથી પીડાય છે.

૨૫. દુર્ભાગ્યવશ, વિદ્વાન લેબર કોર્ટ ઉપર ઉલ્લેખિત પાસાઓને ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ રહી છે. વિદ્વાન લેબર કોર્ટ એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે જ્યારે લાગુ પડતી સેવાની શરતો / સદર જોગવાઈ ખાસ અને સ્પષ્ટપણે ઓવરટાઈમ વેતન માટેના દાવાને રોકે છે, ત્યારે ઉક્ત જોગવાઈનું એ હકીકતમાં રૂપાંતર થાય છે કે જે કર્મચારીની સેવાની શરતો જુસીએસઆર દ્વારા નિર્ધારિત છે તેની પાસે ઓવરટાઈમ વેતનનો દાવો કરવાનો અગાઉથી અસ્તિત્વમાં રહેલ કોઈ અધિકાર અને/અથવા સ્ફટિકીકૃત દાવો / અધિકાર નથી અને હોઈ શકે નહીં અને તેથી,

કલમ ૩૩સી(૨) હેઠળની અરજી ટકવાપાત્ર રહેશે નહીં અને આવા દાવા માટે તેને ધ્યાનમાં લઈ શકાશે નહીં.

૨૬. વિદ્વાન લેબર કોર્ટે ઉપર ચર્ચા કરેલ પાસાઓને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લીધા અને સમજ્યા વિના વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કર્યો હોવાથી, વાદગ્રસ્ત હુકમ ખામીયુક્ત અને અસમર્થનીય છે. વિદ્વાન લેબર કોર્ટે અરજીને ધ્યાનમાં લેવામાં અને ઓવરટાઈમ વેતન માટેના દાવાને મંજૂર કરવામાં ભૂલ કરી છે.

૨૭. વાદગ્રસ્ત એવોર્ડમાં, વિદ્વાન લેબર કોર્ટ ઉક્ત નિર્ણયોમાં સમજાવવામાં આવેલી કાનૂની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ રહી છે. વિદ્વાન લેબર કોર્ટ એ સમજવામાં પણ નિષ્ફળ રહી છે કે અરજદારે તેના નિયમિત ફરજ / ઓફિસના સમય ઉપરાંત દરરોજ સાત કલાક કામ કર્યું હતું તે પ્રસ્થાપિત કરવા માટે રેકૉર્ડ પર એવી કોઈ સામગ્રી ન હતી જેનું પુરાવાકીય અને પ્રમાણિત મૂલ્ય હોય અને દાવેદારે સતત ૭ વર્ષ સુધી તેના નિયમિત ફરજ / ઓફિસના સમય ઉપરાંત દરરોજ ૭ કલાક કામ કર્યું હતું તે સાબિત અને પ્રસ્થાપિત કરવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ સામગ્રી ન હતી.

૨૮. વિદ્વાન લેબર કોર્ટ એ સમજવામાં પણ નિષ્ફળ રહી કે અરજદારની સેવાની શરતો જીસીએસઆર દ્વારા સંચાલિત હતી અને તેથી, જીસીએસઆરના નિયમ ૧૭ હેઠળ સમાવિષ્ટ જોગવાઈના પ્રકાશમાં, સરકારી કર્મચારી દ્વારા અથવા

નગરપાલિકા / પંચાયતમાં કર્મચારી દ્વારા ઓવરટાઈમ માટેનો દાવો ટકવાપાત્ર રહેશે નહીં.

૨૯. વિદ્વાન લેબર કોર્ટે જીસીએસઆરના નિયમ ૧૭ હેઠળની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લીધા વિના વાદગ્રસ્ત એવોર્ડ પસાર કર્યો અને તેથી, એવોર્ડ અસમર્થનીય છે.

૩૦. વિદ્વાન લેબર કોર્ટે કેસની હકીકતો તેમજ લાગુ કાનૂની સ્થિતિ અને સંબંધિત જોગવાઈઓ પર બુદ્ધિના યોગ્ય ઉપયોગ વિના વાદગ્રસ્ત એવોર્ડ પસાર કર્યો છે.

૩૧. વાદગ્રસ્ત એવોર્ડ આ કોર્ટ અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપર ઉદ્દેખિત નિર્ણયથી વિપરીત અને તેની અવગણના કરતો હોવાથી અને જીસીએસઆર હેઠળની જોગવાઈઓની પણ સંપૂર્ણ અવગણના કરતો હોવાથી, તે અસમર્થનીય છે અને રદબાતલ થવાને પાત્ર છે અને તેથી, તેને આથી રદબાતલ કરવામાં આવે છે. તે મુજબ અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે. રૂલ ઉપરોક્ત હદ સુધી એક્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે.

(કે. એમ. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.